

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S Ú H R N N Á S P R Á V A

o výsledku kontroly

hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

Súhrnnú správu o výsledku kontroly

Bratislava február 2013

OBSAH

- Súhrn výsledkov kontrol str. 3 – 5
- Účel kontrolnej akcie, predmet kontroly, prehľad o kontrolovaných subjektoch str. 6 – 7
- Zistené nedostatky podľa jednotlivých oblastí predmetu kontroly, z toho: str. 7 – 22
- Rozpočet a jeho plnenie, záverečný účet, účtovná závierka str. 7 – 11
- Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom, v tom: str. 12 – 21
 - porušenie finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy str. 12 – 13
- Úroveň vnútorného kontrolného systému str. 20 – 21
- Vyhodnotenie opodstatnenosti doručených informácií str. 22

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Súhrn

Kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov boli vykonané v 51 subjektoch územnej samosprávy. Kontroly boli tematicky zamerané na preverenie obsahu doručených informácií evidovaných na Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“).

Výber subjektov na kontrolu podliehal internému vyhodnoteniu jednotlivých doručených informácií viacerými útvarmi NKÚ SR a boli pri ňom zohľadnené kritériá:

- závažnosť doručených informácií z pohľadu dopadu na hospodárenie subjektu a možný škodlivý následok,
- viacnásobné a opakované podnety na ten istý subjekt,
- odporúčania a podnety na kontrolu od iných kontrolných orgánov, resp. od orgánov činných v trestnom konaní.

NKÚ SR v rámci kontrolnej akcie preveril nasledovné tri oblasti:

- rozpočet a jeho plnenie,
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami a nakladaní s majetkom,
- úroveň vnútorného kontrolného systému.

Výsledky kontrol preukázali nedostatky v každej z preverovaných oblastí.

V 48 prípadoch bol z kontroly vypracovaný protokol o výsledku kontroly z dôvodu zistenia nedostatkov, v troch prípadoch neboli kontrolou zistené nedostatky.

Z hľadiska preverenia opodstatnenosti doručených informácií v 42 prípadoch (82,4 % kontrolovaných subjektov) bola preukázaná minimálne jedna doručená informácia ako opodstatnená.

NKÚ SR vykonanými kontrolami v jednotlivých kontrolovaných subjektoch zistil porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov najmä v nasledovných oblastiach:

- V oblasti rozpočtového procesu a pri zostavovaní a schvaľovaní záverečných účtov bolo zistené najmä porušenie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- kontrolované subjekty vo väčšine prípadov dostatočne nesledovali vývoj hospodárenia v priebehu rozpočtového roka a nevykonávali zmeny rozpočtu pred čerpaním výdavkov,
 - zmeny rozpočtu boli vykonané bez schválenia rozpočtových opatrení obecným zastupiteľstvom,
 - vo viacerých prípadoch v záverečnom účte absentovalo hodnotenie plnenia programov a monitorovania merateľných ukazovateľov,
 - nesprávne bol vyčíslený výsledok rozpočtového hospodárenia a záverečný účet vo viacerých prípadoch neobsahoval zákonom stanovené položky.
- V oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami bolo v 24 kontrolovaných subjektoch (47 %) zistené porušenie finančnej disciplíny celkom v sume 526,3 tis. eur, čím zároveň došlo k nedodržaniu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Finančná disciplína bola porušená najmä z dôvodu:
- neehospodárneho použitia finančných prostriedkov,
 - poskytnutia preddavkov v rozpore so zákonom,
 - použitia finančných prostriedkov v rozpore s ich stanoveným účelom,
 - použitia verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia,
 - nedodržania stanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami.
- V oblasti účtovníctva kontrolované subjekty:
- najčastejšie nedodržovali záväzné postupy účtovania a povinnosť viesť účtovníctvo správne, úplne a preukázateľne,
 - nesprávne oceňovali, evidovali a inventarizovali majetok.
- Pri hospodárení a nakladaní s majetkom boli zistené nedostatky:
- pri neplnení si povinností vyplývajúcich zo zákona o majetku obcí, subjekty najmä nevedli majetok obce v účtovníctve,
 - nepoužitie všetkých právnych prostriedkov na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi.
- Pri posúdení úrovne vnútorného kontrolného systému boli zistené:
- nedostatky v procesoch overovania pripravovanej finančnej operácie, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite; vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo vo viacerých kontrolovaných subjektoch formálne,
 - nedostatky pri plnení povinností hlavných kontrolórov obcí vyplývajúcich zo zákona o obecnom zriadení.

S výsledným materiálom z vykonanej kontroly bol v súlade so zákonom o NKÚ SR oboznámený štatutárny zástupca kontrolovaného subjektu. Zároveň o výsledkoch vykonaných kontrol boli informované príslušné obecné/miestne/mestské zastupiteľstvá.

Na základe výsledkov jednotlivých kontrol štatutárni zástupcovia 47 kontrolovaných subjektov prijali celkom 585 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Jeden kontrolovaný subjekt (Luhyňa) neprijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, v troch kontrolovaných subjektoch neboli kontrolou zistené nedostatky.

NKÚ SR odstúpil výsledky kontroly:

- v štyroch prípadoch z dôvodu porušenia finančnej disciplíny na príslušnú správu finančnej kontroly,
- v troch prípadoch na príslušnú krajskú prokuratúru z dôvodu nesúladu všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len „VZN“) obce s príslušným zákonom,
- v dvoch prípadoch v rámci súčinnosti s orgánmi činnými v trestnom konaní príslušnému okresnému riaditeľstvu policajného zboru,
- v jednom prípade trom orgánom – Ministerstvu financií SR, príslušnému krajskému úradu životného prostredia a Slovenskej záručnej a rozvojovej banke na ďalšie konanie z dôvodu celkovej sumy dlhu obce, ako aj celkovej výšky záväzkov obce po lehote splatnosti nad rámec stanovený zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zistenia nedostatkov pri prevádzke verejného vodovodu a nedostatkov pri poskytnutí a čerpaní dvoch úverov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2012.

Účelom kontrolnej akcie bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Predmetom kontroly bol rozpočet a jeho plnenie, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Kontroly boli vykonané v dvoch etapách v mesiacoch jún – august 2012 a september – december 2012 v 51 subjektoch územnej samosprávy za kontrolované obdobie 2011 a súvisiace obdobia v nadväznosti na doručené informácie o kontrolovaných subjektoch.

Z celkového počtu 51 kontrolovaných subjektov bolo 38 obcí, päť mestských častí, päť miest a tri rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, resp. mestskej časti:

obce: Cerovo, Dobroč, Príbelce, Ratková, Telgárt, Valaská, Kapušianske Kľačany, Luhyňa, Malčice, Slovinky, Bardoňovo, Čata, Hájske, Horný Pial, Hul, Tesáre, Veľké Zálužie, Domaňovce, Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Bošáca, Horná Ves, Chocholná – Veľčice, Kamenec pod Vtáčnikom, Košeca, Lednické Rovne, Čierna Voda, Dolné Orešany, Gáň, Horné Orešany, Šajdíkove Humence, Šoporňa, Babín, Demänovská Dolina, Nesluša, Oščadnica, Rosina,

mestské časti: Bratislava – Devín, Bratislava – Rusovce, Bratislava – Ružinov, Bratislava – Staré Mesto, Košice – Poľov, (ďalej len „Devín“, „Rusovce“, „Ružinov“, „Staré Mesto“, „Poľov“),

mestá: Banská Štiavnica, Sečovce, Snina, Bánovce nad Bebravou, Nováky,

rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, resp. mestskej časti: Kultúrne zariadenia Petržalky, Centrum voľného času Horný Val Žilina, Centrum voľného času Spektrum Žilina (ďalej len „CVC Horný Val Žilina“ a „CVC Spektrum Žilina“).

Prehľad kontrolovaných subjektov podľa jednotlivých krajov je uvedený v tabuľke č. 1:

Tabuľka č. 1

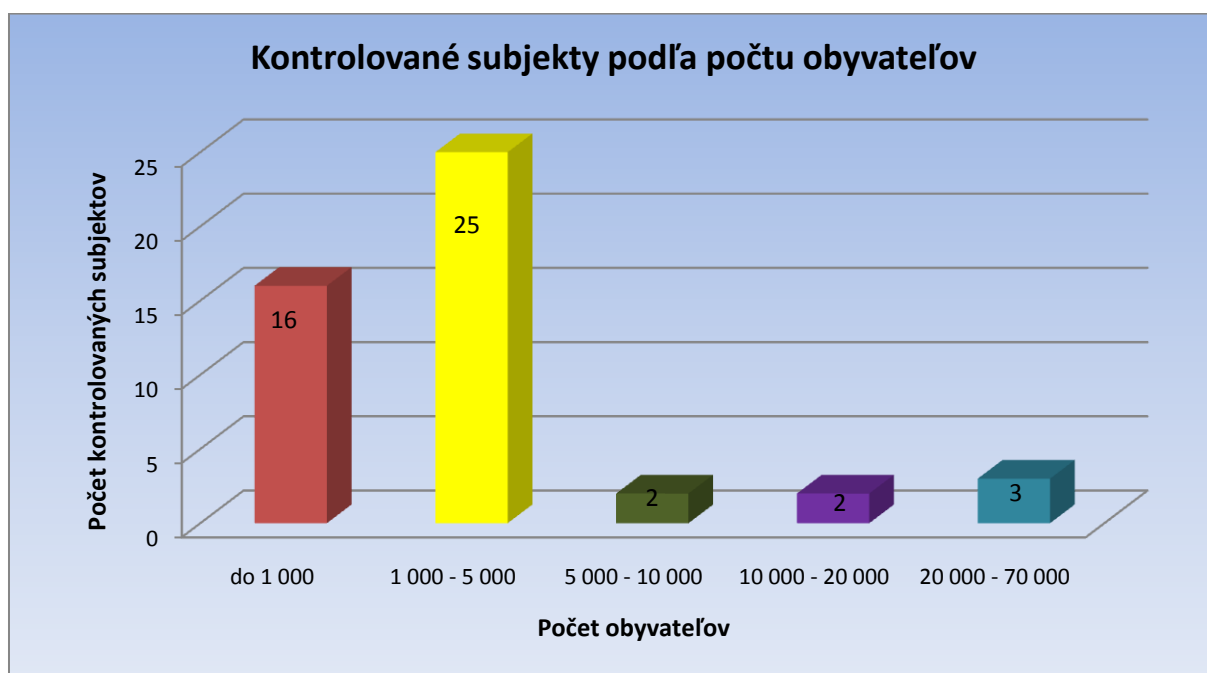
Kraj	Kontrolovaný subject
Banskobystrický	Banská Štiavnica, Cerovo, Dobroč, Príbelce, Ratková, Telgárt, Valaská
Bratislavský	Devín, Kultúrne zariadenia Petržalky, Rusovce, Ružinov, Staré Mesto
Košický	Kapušíanske Kľačany, Luhyňa, Malčice, Poľov, Sečovce, Slovinky
Nitriansky	Bardoňovo, Čata, Hájske, Horný Pial, Hul, Tesáre, Veľké Zálužie

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Prešovský	Domaňovce, Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Snina
Trenčiansky	Bánovce nad Bebravou, Bošáca, Horná Ves, Chocholná – Velčice, Kamenec pod Vtáčnikom, Košeca, Lednické Rovne, Nováky
Trnavský	Čierna Voda, Dolné Orešany, Gáň, Horné Orešany, Šajdíkove Humence, Šoporňa
Žilinský	Babín, CVČ Horný Val Žilina, CVČ Spektrum Žilina, Demänovská Dolina, Nesluša, Oščadnica, Rosina.

Prehľad kontrolovaných subjektov podľa počtu obyvateľov k 31.12.2011 je uvedený v grafe č. 2:

Graf č. 2

Poznámka:

V grafe č. 2 nie sú zarátané tri subjekty – rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti a mesta.

Počas výkonu jednotlivých kontrol bolo zistené:

1. Rozpočet a jeho plnenie, záverečný účet, účtovná závierka

Rozpočet

Kontrolou bolo zistené, že v roku 2011 boli rozpočtované príjmy kontrolovaných subjektov v celkovej sume **134 755 tis. eur** a výdavky boli čerpané v sume **135 540 tis. eur**.

Prehľad o plnení príjmov a čerpaní výdavkov jednotlivých kontrolovaných subjektov za rok 2011 je uvedený v tabuľke č. 3:

Tabuľka č. 3

v eur

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov kontrolovaných subjektov za rok 2011			
p. č.	Názov subjektu	príjmy rozpočtu 2011	výdavky rozpočtu 2011
1.	Banská Štiavnica	7 355 646	7 355 627
2.	Cerovo	631 289	631 036
3.	Dobroč	646 255	613 718
4.	Príbelce	197 217	196 804
5.	Ratková	735 383	702 070
6.	Telgárt	1 288 708	1 249 654
7.	Valaská	2 344 245	2 359 019
8.	Devín	584 515	569 072
9.	Kultúrne zariadenia Petržalky	204 308	1 226 331
10.	Rusovce	3 091 754	3 058 367
11.	Staré Mesto	16 547 000	18 585 000
12.	Ružinov	24 239 505	23 723 138
13.	Kapušíanske Kľačany	349 835	347 444
14.	Luhyňa	190 240	45 919
15.	Malčice	1 598 290	1 564 937
16.	Poľov	210 858	200 471
17.	Sečovce	7 410 811	7 192 356
18.	Slovinky	771 849	779 260
19.	Bardoňovo	340 416	333 767
20.	Čata	743 446	607 179
21.	Hájske	467 647	456 808
22.	Horný Pial	86 009	77 497
23.	Hul	1 881 349	1 874 948
24.	Tesáre	231 045	218 703
25.	Veľké Zálužie	3 096 646	3 096 326
26.	Domaňovce	390 346	385 222
27.	Holumnica	560 176	552 213
28.	Chmeľová	261 905	261 534
29.	Lipovce	1 067 250	1 067 873
30.	Snina	16 066 256	15 690 080
31.	Bánovce nad Bebravou	11 707 664	11 241 454
32.	Bošáca	979 494	953 099
33.	Horná Ves	828 643	793 973
34.	Chocholná – Velčice	869 776	860 579
35.	Kamenec pod Vtáčnikom	722 252	690 869
36.	Košeca	1 168 946	1 028 136
37.	Lednické Rovne	3 704 717	3 703 007
38.	Nováky	5 428 580	5 172 234
39.	Čierna Voda	1 137 107	806 484
40.	Dolné Orešany	555 975	555 975
41.	Gáň	572 554	311 206
42.	Horné Orešany	1 859 215	1 859 214
43.	Šajdíkove Humence	807 061	794 260
44.	Šoporňa	1 754 553	1 754 553
45.	Babín	1 024 888	947 950
46.	CVČ Horný Val Žilina	184 116	936 494

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

47.	CVČ Spektrum Žilina	43 847	467 865
48.	Demänovská Dolina	646 210	645 222
49.	Nesluša	1 221 211	1 208 915
50.	Oščadnica	4 682 189	4 544 678
51.	Rosina	1 265 926	1 241 711
	SPOLU	134 755 124	135 540 251

V procese zostavenia rozpočtu, jeho schvaľovania, vykonávania zmien a sledovania rozpočtu počas rozpočtového roka bolo zistené, že kontrolované subjekty nedodržovali zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Najčastejšie vyskytujúcim sa nedostatkom bolo nesledovanie vývoja hospodárenia podľa rozpočtu a nevykonanie zmien rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ako aj čerpanie výdavkov rozpočtu nad rámec schváleného rozpočtu, ktoré neboli schválené príslušným zastupiteľstvom. Nedostatok bol zistený v 33 prípadoch, čo predstavuje 64,7 % kontrolovaných subjektov (Lipovce, Holumnica, Chmeľová, Šoporňa, Telgárt, Nesluša, Tesáre, Demänovská Dolina, Rosina, Košeca, Malčice, Devín, Luhyňa, Poľov, Príbelce, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Banská Štiavnica, Horné Orešany, Sečovce, Valaská, Domaňovce, Dolné Orešany, Bardoňovo, Kapušianske Kľačany, Slovinky, Dobroč, Čierna Voda, Bánovce nad Bebravou, Gáň, Čata, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom).

Ďalším často sa opakujúcim nedostatkom zisteným v 24 prípadoch, čo predstavuje 47 % kontrolovaných subjektov, bola oblasť zostavenia rozpočtu. Rozpočet neobsahoval napr. zámery a ciele, ktoré mala obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce („programy obce“), resp. obec nemala schválený rozpočet ako programový rozpočet, v programe rozpočtu neboli stanovené merateľné ukazovatele, alebo rozpočet nebol zostavený ako viacročný rozpočet (Holumnica, Oščadnica, Nesluša, Demänovská Dolina, Košeca, Hájske, Malčice, Devín, Luhyňa, Poľov, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Devín, Príbelce, Hul, Bošáca, Cerovo, Ratková, Lednické Rovne, Čierna Voda, Dobroč, Horné Orešany, Gáň, Čata).

Podobne v 23 prípadoch (45 %) boli zistené aj nedostatky týkajúce sa monitorovania a hodnotenia plnenia programov obce a hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu napr. tým, že subjekty nevykonávali monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obce, monitorovacia správa neobsahovala vyhodnotenie plnenia programov mesta podľa stanovených cieľov a merateľných ukazovateľov, alebo subjekty nehospodárili s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu (Holumnica, Oščadnica, Chmeľová, Lipovce, Nesluša, Tesáre, Snina, Rosina, Košeca, Malčice, Devín, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Slovinky, Bošáca, Ratková, Valaská, Lednické Rovne, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Bánovce nad Bebravou, Kamenec pod Vtáčnikom, Cerovo).

V rozpočtovom procese obcí boli zistené nasledujúce opakujúce sa nedostatky, napr.:

- v zostavenom rozpočte nebola uplatnená rozpočtová klasifikácia (Šoporňa, Malčice, Devín, Príbelce, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Horné Orešany, Babín, Lednické Rovne, Čierna Voda),

- rozpočet nebol členený na bežné príjmy a bežné výdavky, kapitálové príjmy a kapitálové výdavky a finančné operácie (Telgárt, Hájske, Luhyňa, Príbelce, Chocholná – Velčice, Slovinky, Cerovo, Ratková),
- zahrnutie finančných operácií do príjmov a výdavkov rozpočtu obce, alebo nezahrnutie splátok istiny úveru do finančných operácií (Demänovská Dolina, Rosina, Luhyňa, Čata),
- nezúčtovanie rozpočtových príjmov a rozpočtových výdavkov uskutočnených počas rozpočtového provizória s rozpočtom obce po jeho schválení (Poľov, Slovinky, Kapušianske Kľačany),
- nerozpísanie výdavkov rozpočtu na programy obce, nevykonanie rozpisu rozpočtu na rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce (Košeca, Malčice, Chocholná – Velčice, Horné Orešany, Babín, Čata),
- chýbajúca operatívna evidencia o rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka (Holumnica, Demänovská Dolina, Košeca, Devín, Horné Orešany, Cerovo, Ratková, Dobroč, Kamenec pod Vtáčnikom),
- obec použila návratné zdroje financovania na úhradu bežných výdavkov (Šajdíkove Humence, Lednické Rovne, Bardoňovo, Nováky),
- hlavný kontrolór obce nepreveril dodržanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania (Košeca, Hájske, Malčice, Bošáca, Dobroč),
- náklady na podnikateľskú činnosť obce neboli kryté výnosmi z nej, obec nesledovala výnosy a náklady za podnikateľskú činnosť osobitne na samostatnom mimorozpočtovom účte (Ratková, Domaňovce, Kapušianske Kľačany).

Okrem porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo v rozpočtovom procese obcí zistené aj porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že pri zostavení rozpočtu nebola uplatnená rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu, vrátane ich vecného vymedzenia (Hájske, Malčice, Devín, Príbelce, Veľké Zálužie).

Nedodržanie zákona o obecnom zriadení bolo zistené v 12 prípadoch, keď rozpočet obce pred schválením nebol zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, resp. kontrolovaný subjekt nevedel preukázať zverejnenie rozpočtu, alebo rozpočet bol zverejnený až po jeho schválení (Oščadnica, Tesáre, Luhyňa, Poľov, Veľké Zálužie, Slovinky, Sečovce, Cerovo, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Čata, Ratková), ako aj v prípadoch, keď zmeny rozpočtu neboli schválené obecným zastupiteľstvom, alebo zmeny rozpočtu vykonal starosta obce bez stanoveného rozsahu právomoci na vykonávanie zmien rozpočtu obecným zastupiteľstvom (Šoporňa, Nesluša, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie).

Z dôvodu vykázania nesprávnych údajov o rozpočte obce vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu došlo k porušeniu zákona o štátnej štatistike (Košeca, Chocholná – Velčice, Horné Orešany, Domaňovce, Dolné Orešany).

Záverečný účet

Pri spracovaní údajov o rozpočtovom hospodárení do záverečného účtu a v procese schvaľovania záverečného účtu bol vo viacerých prípadoch postup kontrolovaných subjektov v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zistené nedostatky preukázali najmä nedôslednosť pri zostavení záverečného účtu, keď záverečný účet neobsahoval zákonom stanovené položky, napr. prehľad o hospodárení zriadených príspevkových organizácií v pôsobnosti subjektu, prehľad o poskytnutých zárukách, údaje

o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti, hodnotenie plnenia programov obce, údaje o plnení rozpočtu v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie, alebo obsahoval nesprávne údaje. Nedostatok bol zistený v 25 prípadoch, čo predstavuje 49 % kontrolovaných subjektov (Holumnica, Oščadnica, Chmeľová, Šoporňa, Lipovce, Nesluša, Demänovská Dolina, Košeca, Hájske, Malčice, Devín, Poľov, Príbelce, Chocholná-Velčice, Veľké Zálužie, Slovinky, Horné Orešany, Bošáca, Cerovo, Ratková, Domaňovce, Čierna Voda, Dobroč, Čata, Kamenec pod Vtáčnikom).

V 12 prípadoch, čo predstavuje 23,5 % kontrolovaných subjektov, bolo zistené prerokovanie a schválenie záverečného účtu výrokom, ktorý nebol v súlade so zákonom (Chmeľová, Lipovce, Nesluša, Demänovská Dolina, Hul, Slovinky, Bošáca, Sečovce, Cerovo, Ratková, Lednické Rovne, Kamenec pod Vtáčnikom).

V procese vypracovania a schvaľovania záverečného účtu boli zistené nasledovné nedostatky:

- nesprávne zostavenie výsledku rozpočtového hospodárenia (Lipovce, Devín, Chocholná – Velčice, Horné Orešany, Babín, Dolné Orešany, Čierna Voda, Gáň),
- tvorba rezervného fondu v rozpore so zákonom, resp. nevytvorenie rezervného fondu vo výške určenej zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku rozpočtu, (Holumnica, Demänovská Dolina, Košeca, Malčice, Horné Orešany, Cerovo, Dolné Orešany, Gáň),
- obec neusporiadala svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám, ktorým poskytla prostriedky zo svojho rozpočtu (Cerovo, Nováky, Kamenec pod Vtáčnikom),
- o použití prebytku, resp. o spôsobe vysporiadania schodku rozpočtu nebolo rozhodnuté v rámci prerokovania záverečného účtu (Oščadnica, Lipovce, Nesluša, Šajdíkove Humence, Hul, Bošáca, Čierna Voda),
- návrh záverečného účtu pred jeho schválením nebol predložený na verejnú diskusiu v lehote najmenej 15 dní (Luhyňa, Cerovo, Bardoňovo, Dobroč),
- záverečný účet bol schválený s výhradami a obecné zastupiteľstvo neprijalo opatrenia na nápravu nedostatkov (Hájske, Sečovce, Domaňovce, Čata),
- návrh záverečného účtu obce nebol prerokovaný najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka (Oščadnica, Šoporňa, Telgárt, Luhyňa, Šajdíkove Humence, Veľké Zálužie, Slovinky, Sečovce).

Účtovná závierka

Kontrolou zostavenia účtovnej závierky, jej všeobecných náležitostí a súčastí a povinnosti overenia účtovnej závierky audítorom, ako aj kontrolou výročnej správy bolo zistené nedodržanie zákona o účtovníctve. Účtovná závierka v piatich prípadoch neobsahovala všeobecné náležitosti podľa zákona, napr. obchodné meno alebo názov účtovnej jednotky, obdobie, za ktoré bola zostavená, podpisový záznam osoby zodpovednej za jej zostavenie a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva (Hájske, Poľov, Čierna Voda, Dobroč, Gáň). Okrem toho, v súvahe a vo finančných výkazoch boli vykázané nesprávne údaje, resp. bol zistený nesúlad údajov vykázaných v účtovnej závierke a v záverečnom účte (Devín, Horné Orešany, Lednické Rovne). Výročná správa neobsahovala povinné informácie podľa zákona, alebo výročná správa nebola vypracovaná vôbec (Oščadnica, Demänovská Dolina, Rosina) a súlad výročnej správy s účtovnou závierkou účtovnej jednotky nebol overený audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia (Nesluša, Rosina).

V súvislosti s účtovnou závierkou bolo zistené nedodržanie príslušného opatrenia Ministerstva financií tým, že poznámky k účtovnej závierke neobsahovali všetky požadované údaje o účtovnej jednotke (Nesluša, Malčice, Lednické Rovne, Nováky).

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom

Hospodárenie s verejnými prostriedkami

V oblasti hospodárenia s verejnými prostriedkami boli vykonanými kontrolami zistené nedostatky najmä v uplatňovaní zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ako aj porušenia ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä zákona o účtovníctve, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí, zákona o obecnom zriadení, zákona o správe daní a poplatkov, zákona o majetku obcí, stavebného zákona, zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Dôsledkom nedodržania **zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy** bolo porušenie finančnej disciplíny zo strany kontrolovaných subjektov, ktoré bolo zistené celkom v sume 526,3 tis. eur. Nedostatok bol zistený v 25 prípadoch, čo predstavuje takmer polovicu kontrolovaných subjektov (49 %). Podľa charakteru použitia finančných prostriedkov došlo k nasledovnému porušeniu finančnej disciplíny:

- poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom v sume 63,9 tis. eur (Malčice, Príbelce, Luhyňa, Kapušianske Kľačany),
- poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia v sume 11,8 tis. eur (Holumnica, Chmeľová, Poľov, Veľké Zálužie, Luhyňa, Kapušianske Kľačany),
- prekročenie rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov v sume 70,3 tis. eur (Slovinky, Bánovce nad Bebravou),
- umožnenie bezdôvodného obohatenia sa získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov v sume 3,0 tis. eur (Chmeľová, Lipovce, Slovinky, Čata),
- neehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov v sume 198,9 tis. eur (Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Košeca, Malčice, Poľov, Príbelce, Hul, Sečovce, Domaňovce, Bardoňovo, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Bánovce nad Bebravou, Čata),
- nedodržanie ustanoveného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami v sume 19,6 tis. eur (Hájske, Veľké Zálužie, Poľov),
- úhrada preddavku z verejných zdrojov v rozpore s týmto zákonom v sume 143,6 tis. eur (Devín, Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Poľov, Chocholná – Veľčice, CVČ Spektrum Žilina),

- porušenie pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu verejnej správy subjektom verejnej správy v sume 7,7 tis. eur (Nováky),
- porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté v sume 7,5 tis. eur (Slovinky, Dolné Orešany).

Okrem porušenia finančnej disciplíny boli zistené aj ďalšie porušenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že štatutárny orgán nezabezpečil, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte a došlo k čerpaniu výdavkov nezahrnutých v rozpočte, resp. pred schválením zmeny rozpočtu (Lipovce, Košeca, Banská Štiavnica, Slovinky, Bošáca, Ratková, Čata). Vo výdavkovej časti rozpočtu nebola vždy uplatnená rozpočtová klasifikácia a kontrolované subjekty nesprávne triedili výdavky napr. výdavky na technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku boli v rozpočte a pri čerpaní triedené ako bežné výdavky a výdavky na opravu a údržbu boli triedené ako kapitálové výdavky. V niektorých prípadoch nebola dodržaná správna rozpočtová položka pri triedení výdavkov (Oščadnica, Chmeľová, Nesluša, Demänovská Dolina, Snina, Rosina, Devín, Poľov, Príbelce, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, CVČ Spektrum Žilina, Slovinky, Horné Orešany, Bošáca, Domaňovce, Bardoňovo, Čierna Voda, Nováky, Gáň, Čata). V súvislosti s neuplatnením rozpočtovej klasifikácie bol zároveň porušený aj zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Nedodržanie **zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy**, okrem nesprávneho triedenia výdavkov, bolo zistené najmä pri poskytovaní dotácií z rozpočtu obce a pri čerpaní výdavkov tým, že:

- podmienky poskytovania dotácií z rozpočtu obce stanovené v príslušnom VZN, ako aj samotné poskytnutie dotácie boli v rozpore so zákonom, alebo poskytovanie dotácií nebolo upravené vo VZN (Šoporňa, Lipovce, Snina, Košeca, Hájske, Chocholná – Velčice, Banská Štiavnica, Slovinky, Kapušianske Kľačany, Čierna Voda),
- v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok neboli dotácie rozpočtované na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov a poskytnuté dotácie neboli zúčtované s rozpočtom obce, príp. doklady k vyúčtovaniu dotácie nespĺňali podmienky stanovené vo VZN (Šoporňa, Snina, Košeca, Hájske, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Banská Štiavnica, Slovinky, Kapušianske Kľačany, Nováky, Čata),
- rozpočtové prostriedky boli použité nad rámec schváleného rozpočtu, alebo boli použité na iný účel ako boli v rozpočte schválené (Tesáre, Košeca, Malčice, Devín, Bošáca, Lednické Rovne, Bardoňovo, Kapušianske Kľačany, Gáň),
- z rozpočtu obce boli uhradené náklady na podnikateľskú činnosť obce v sume 2,4 tis. eur (Domaňovce).

V rámci hospodárenia s verejnými prostriedkami boli zistené nedostatky v dodržiavaní zmluvných podmienok v prípade zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) v projektoch spolufinancovaných z prostriedkov Európskej únie tým, že:

- monitorovacia správa nebola predložená v termíne (Chmeľová, Košeca, Cerovo),
- projekt nebol zrealizovaný podľa harmonogramu realizácie (Chmeľová, Sečovce),
- nebolo zabezpečené informovanie verejnosti o realizácii projektu, v mieste realizácie projektu nebola umiestnená informačná tabuľa, resp. plagát o pomoci poskytnutej z prostriedkov Európskej únie o spolufinancovaní projektu (Sečovce),

- obec neoznámila poskytovateľovi prostriedkov začatie exekučného konania voči obci, ktoré súviselo s predmetom plnenia zmluvy (Luhyňa),
- obec neupovedomila súdneho exekútora, že majetok obstaraný na základe zmluvy o poskytnutí NFP nepodlieha výkonu rozhodnutia podľa iných predpisov (Luhyňa).

Dodržiavanie zákona o účtovníctve

V oblasti účtovníctva bolo preukázané nedodržiavanie záväzných postupov účtovania vydaných opatrením ministerstva financií (ďalej len „postupy účtovania“), čím bol zároveň porušený aj zákon o účtovníctve, ktoré bolo zistené v 28 prípadoch, čo je viac ako polovica (54,9 %) všetkých kontrolovaných subjektov – (Holumnica, Oščadnica, Chmeľová, Lipovce, Telgárt, Nesluša, Tesáre, Demänovská Dolina, Rosina, Košeca, Malčice, Devín, Luhyňa, Poľov, Príbelce, Chocholná – Veľčice, Veľké Zálužie, Slovinky, Horný Pial, Horné Orešany, CVC Horný Val Žilina, Sečovce, Valaská, Domaňovce, Bardoňovo, Čierna Voda, Nováky, Čata).

Ďalším často sa opakujúcim nedostatkom zisteným v 27 prípadoch (52,9 %), bolo nedodržiavanie minimálne jednej zo zákonných povinností viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov, keď napr. bolo zistené neúčtovanie o úbytku majetku v príslušnom roku, oneskorené zaradenie dlhodobého hmotného majetku do používania v účtovníctve, neevidovanie majetku v účtovníctve, nesprávne ocenenie a zaradenie majetku, nezaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovných knihách a pod. (Šoporňa, Tesáre, Košeca, Hájske, Luhyňa, Lipovce, Košeca, Chocholná – Veľčice, Príbelce, Holumnica, Nesluša, Tesáre, Veľké Zálužie, Hul, Slovinky, Horné Orešany, Bošáca, Cerovo, Ratková, Lednické Rovne, Kapušianske Kľačany, Čierna Voda, Dobroč, Nováky, Gáň, Čata, Kamenec pod Vtáčnikom).

Postup v rozpore so zákonom o účtovníctve bol zistený napr. v nasledovných prípadoch:

- nezaúčtovanie nákladov do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli (Snina, Rosina, Malčice, Holumnica, Devín, Horný Pial),
- účtovné jednotky neúčtovali tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva (Holumnica, Devín, Luhyňa, Poľov, Chocholná – Veľčice, Veľké Zálužie, Horné Orešany, Čata),
- účtovné doklady neobsahovali náležitosti podľa zákona, napr. chýbal údaj o cene za mernú jednotku, presné označenie účastníkov a správny dátum, obsah účtovného prípadu, podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad a za jeho zaúčtovanie (Šoporňa, Snina, Košeca, Malčice, Luhyňa, Príbelce, Chocholná – Veľčice, Hul, Bošáca, Lednické Rovne, Čierna Voda, Dobroč, Gáň, Čata, Kamenec pod Vtáčnikom),
- účtovné zápisy neboli zaznamenávané priebežne (Košeca, Bošáca, Lednické Rovne),
- majetok nebol ocenený ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu, alebo bol nesprávne ocenený (Príbelce, Veľké Zálužie, Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Snina, Košeca, Chocholná – Veľčice, Ratková, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Gáň),
- nevykonanie inventarizácie majetku a záväzkov predpísaným spôsobom v zmysle zákona (Holumnica, Chmeľová, Lipovce, Nesluša, Tesáre, Snina, Košeca, Hájske, Devín, Poľov, Chocholná – Veľčice, Veľké Zálužie, Cerovo, Ratková, Lednické Rovne, Kapušianske Kľačany, Čierna Voda, Dobroč, Gáň, Čata, Kamenec pod Vtáčnikom),

- inventarizácia hmotného majetku nebola vykonaná najmenej raz za dva roky, nevykonanie inventarizácie zásob, peňažných prostriedkov v hotovosti v zmysle zákona (Chocholná – Velčice, Horné Orešany, Čierna Voda, Čata),
- inventúrne súpisy neobsahovali zákonom stanovené údaje, príp. inventúrne súpisy neboli vypracované (Holumnica, Chmeľová, Šoporňa, Lipovce, Telgárt, Nesluša, Tesáre, Košeca, Hájske, Devín, Poľov, Príbelce, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Dolné Orešany, Bardoňovo, Čierna Voda, Dobroč, Nováky, Čata, Horná Ves),
- inventarizačný zápis neobsahoval zákonom stanovené náležitosti, neobsahoval výsledky porovnávania skutočného stavu majetku s jeho účtovným stavom, alebo inventarizačný zápis nebol vypracovaný (Chmeľová, Lipovce, Telgárt, Nesluša, Tesáre, Snina, Košeca, Poľov, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Hul, Horné Orešany, Čierna Voda, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom),
- účtovné prípady neboli doložené preukázateľnými účtovnými záznamami (Snina, Devín, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Slovinky, Bardoňovo, Gáň, Čata),
- oprava účtovných dokladov vykonaná v rozpore so zákonom (Holumnica, Lipovce, Malčice).

Dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní

Kontrolou dokumentácie zo zadávania zákaziek na dodanie tovaru, na poskytnutie služieb a na uskutočnenie stavebných prác bolo vo viacerých prípadoch zistené, že kontrolované subjekty neuplatňovali pravidlá a postupy podľa zákona o verejnom obstarávaní, napr. tým, že:

- nebola určená predpokladaná hodnota zákazky, alebo bola určená v rozpore so zákonom (Chmeľová, Lipovce, Košeca, Veľké Zálužie, Slovinky, Ratková),
- pri výbere dodávateľa bol postup v rozpore so zákonom, resp. pri zadávaní zákaziek nebol uplatnený princíp hospodárnosti a efektívnosti, princíp transparentnosti, princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov (Snina, Malčice, Devín, Poľov, Chocholná – Velčice, Chmeľová, Nesluša, Hájske, Príbelce, CVC Spektrum Žilina, Hul, Slovinky, Babín, CVC Horný Val Žilina, Sečovce, Ratková, Valaská, Kapušianske Kľačany, Bánovce nad Bebravou, Gáň, Horná Ves),
- zákazka bola rozdelená na viac samostatných zákaziek s nízkou hodnotou s cieľom vyhnúť sa použitiu postupov zadávania zákazky podľa tohto zákona (Chmeľová, Ratková),
- členovia komisie na vyhodnotenie ponúk nepotvrdili čestným vyhlásením verejnému obstarávateľovi, že nenastali skutočnosti podľa zákona o verejnom obstarávaní, pre ktoré nemôžu byť členmi komisie (Bánovce nad Bebravou, Gáň),
- verejný obstarávateľ uzatvoril zmluvu o dielo s úspešným uchádzačom pred uplynutím príslušnej zákonnej lehoty (Košeca, Malčice),
- všetky doklady a dokumenty z použitého postupu verejného obstarávania neboli evidované (Malčice, Ratková),
- pri zadávaní podprahových zákaziek a zákaziek s nízkymi hodnotami neboli dodržané zákonné povinnosti verejného obstarávateľa napr.: z verejného obstarávania nebol vylúčený uchádzač, ktorý nesplnil stanovené podmienky účasti na verejnom obstarávaní, súťažné podklady neboli pripravené v súlade so zákonom, pri uzatvorení dodatku k zmluve o dielo na stavebné práce neboli splnené zákonné podmienky, členovia komisie na vyhodnotenie ponúk nemali potrebné odborné vzdelanie alebo odbornú prax zodpovedajúcu predmetu zákazky, súhrnná správa o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000 eur nebola zverejnená v zmysle zákona, a pod. (Košeca,

Devín, Nesluša, Poľov, Chocholná – Velčice, Dobroč, Bánovce nad Bebravou, Gáň, Babín, Valaská, Čierna Voda).

Dodržiavanie Zákonníka práce

Medzi najčastejšie porušenie Zákonníka práce patrilo neuzatvorenie dohody o vykonaní práce (ďalej len „DoVP“) najneskôr deň pred dňom začatia výkonu práce a chýbajúce vymedzenie zákonných náležitostí v DoVP, ktoré bolo zistené v deviatich prípadoch (Holumnica, Tesáre, Hájske, Poľov, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Bošáca, Nováky, Gáň). V uzatvorených DoVP nebol uvedený štatutárny orgán zamestnávateľa (Chocholná – Velčice, Bošáca) a evidencia uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru nebola v súlade so Zákonníkom práce (Poľov, Bošáca). Okrem toho bolo zistené, že v pracovnej zmluve s hlavným kontrolórom neboli dohodnuté zákonom stanovené podmienky (Holumnica) a v jednom prípade bolo dohodnuté odstupné nad rámec Zákonníka práce (Veľké Zálužie).

Dodržiavanie zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí

Kontrolou bolo zistené nedodržanie ustanovení zákona o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí tým, že štatutárnemu zástupcovi obce bola vyplatená náhrada platu za nevyčerpanú dovolenku v rozpore so zákonom (Holumnica, Poľov), starostovi obce bola vyplatená odmena bez jej schválenia obecným zastupiteľstvom (Holumnica, Hájske) ako aj tým, že starostovi obce bol počas siedmich mesiacov roku 2011 vyplácaný vyšší plat ako mu patril podľa zákona (Luhyňa).

Kontrolou odmeňovania zamestnancov bolo v štyroch prípadoch zistené aj porušenie zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, resp. zákona o výkone práce vo verejnom záujme tým, že zamestnancom obecného úradu boli vyplatené odmeny bez písomného odôvodnenia príslušného vedúceho zamestnanca, tzn. starostu obce (Kamenín, Hájske, Holumnica, Čata, Kapušianske Kľačany).

Dodržiavanie zákona o obecnom zriadení

Kontrolou dodržiavania zákonných povinností zo strany orgánov obce pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom boli zistené viaceré nedostatky, napr.:

- obec nemala vypracovaný organizačný poriadok obecného úradu (Cerovo, Valaská, Čata),
- VZN obce bolo v rozpore s príslušným zákonom, alebo pri poskytnutí dotácie z rozpočtu obce nebolo dodržané VZN obce (Šoporňa, Malčice, Horné Orešany),
- obecné zastupiteľstvo neurčilo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce (Chocholná – Velčice, Ratková, Lednické Rovne) a neschválilo dôležité úkony týkajúce sa hospodárenia a nakladania s majetkom obce, napr. dodatok k zmluve o dielo v prípade jej zásadnej zmeny (Veľké Zálužie), zmluvu o budúcej kúpnej zmluve (Bardoňovo), v troch prípadoch boli zmluvy uzatvorené štatutárnym zástupcom pred prerokovaním zmluvných podmienok v zastupiteľstve (Poľov),
- obec uzatvorila zmluvu o prijatí úveru, pôžičky bez rozhodnutia a schválenia obecného zastupiteľstva, vykonanie zmeny rozpočtu starostom bez oprávnenia určenom zastupiteľstvom (Bošáca, Šajdíkove Humence, Bardoňovo),
- odmena hlavnému kontrolórovi obce nebola schválená obecným zastupiteľstvom, iba starostom obce (Hájske, Kapušianske Kľačany),

- starosta obce neoznámil obci svoje právoplatné odsúdenie a zánik mandátu starostu, resp. vykonával funkciu starostu obce aj po zániku mandátu starostu (Holumnica),
- návrh programu zasadnutia obecného zastupiteľstva nebol zverejňovaný na úradnej tabuli v obci (Slovinky).

Dodržiavanie povinností správcu miestnych daní a miestnych poplatkov

Obec ako správca miestnych daní a poplatkov si vo viacerých prípadoch dostatočne neplnila povinnosti vyplývajúce zo zákona o správe daní a poplatkov a zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Kontrolné zistenia poukazujú na nedôslednosť pri uplatňovaní uvedených zákonov. Konanie v rozpore so zákonom o správe daní a poplatkov bolo zistené v týchto prípadoch:

- platobné výmery a výzvy na úhradu nedoplatku neboli doručované do vlastných rúk adresáta (Horné Orešany, Čata), nepreukázanie doručenia platobných výmerov a písomnosti daňovému subjektu (Holumnica, Horné Orešany),
- nevyznačenie dátumu doručenia daňového priznania daňovému subjektu, na daňovom priznaní nebol dátum a odtlačok pečiatky obce (Tesáre, Hájske, Horné Orešany, Čata),
- rozhodnutie o daňovej povinnosti nebolo správne doručené, správca dane nevyhotovoval platobné výmery (Horné Orešany, Čata),
- platobné výmery neobsahovali odtlačok úradnej pečiatky obce (Holumnica, Tesáre),
- správca dane nevyzval daňové subjekty na doplnenie údajov v daňovom priznaní (Tesáre, Horné Orešany, Čata),
- výzvy na zaplatenie daňových nedoplatkov neobsahovali údaje v zmysle zákona (Holumnica, Horné Orešany),
- rozhodnutie o zriadení záložného práva správca dane neoznámil katastru nehnuteľností (Horné Orešany).

Nedodržanie ustanovení zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku bolo zistené v niekoľkých prípadoch, keď VZN o miestnych daniach bolo v rozpore so zákonom (Kapušíanske Kľačany), daňové priznania neboli vyplnené úplne (Čata), daňové priznania k dani z nehnuteľností neboli označené odtlačkom pečiatky obce a dátumom odovzdania daňového priznania správcovi dane (Horné Orešany), na daňových priznaniach chýbal podpis daňovníka (Hájske), obec priznala daň za vozidlo, ktoré nepoužívala na podnikateľskú činnosť (Bardoňovo).

Hospodárenie a nakladanie s majetkom

Kontrolou hospodárenia a nakladania s majetkom, ako aj kontrolou evidencie majetku v jednotlivých kontrolovaných subjektoch, boli zistené viaceré nedostatky týkajúce sa najmä neplnenia si povinností vyplývajúcich zo **zákona o majetku obcí**.

Najčastejšie opakujúcim sa nedostatkom v oblasti hospodárenia s majetkom bolo nedodržanie zákonnej povinnosti pre orgány obce a organizácie viesť majetok obce v účtovníctve podľa zákona o účtovníctve, napr. neevidovanie pozemkov a budov zapísaných na liste vlastníctva v účtovníctve, neúčtovanie o prírastkoch a úbytkoch majetku, nesprávne ocenenie pozemkov, evidovanie predaného majetku v účtovníctve a pod. Nedostatok bol zistený v 16 prípadoch, čo predstavuje 31,4 % kontrolovaných subjektov (Holumnica, Tesáre, Luhyňa, Poľov, Príbelce, Veľké Zálužie, Horné Orešany, Cerovo, Ratková, Lednické Rovne, Kapušíanske Kľačany, Čierna Voda, Dobroč, Nováky, Gáň, Čata).

V 12 prípadoch (23,5 %) bolo zistené, že obec nepoužila všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, napr. nevymáhanie pohľadávok, nedohodnutie úrokov z omeškania, resp. sankcií v kúpnych a nájomných zmluvách za porušenie zmluvných podmienok, pri omeškaní platieb obec neuplatňovala voči nájomcovi úrok z omeškania a pod. (Holumnica, Snina, Rosina, Hájske, Malčice, Hul, Bošáca, Kultúrne zariadenia Petržalky, Lednické Rovne, Bardoňovo, Nováky, Čata).

Pri hospodárení s majetkom boli zistené aj tieto nedostatky:

- pri stanovení ceny nájmu za prenájom nebytových priestorov kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s pravidlami prenájmania majetku mesta Košice a so štatútom mesta Košice (Poľov),
- majetok bol prenechaný do užívania bez zmluvného vzťahu v písomnej forme (Luhyňa, Poľov, Dobroč, Hájske),
- obec nehospodárila s majetkom obce v prospech rozvoja obce a jej občanov – prenájom majetku obce za nevýhodných podmienok, alebo bezodplatne (Slovinky, Ratková, Dobroč),
- obec nevytvorila dostatočné podmienky na ochranu majetku obce pred jeho poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím, napr. so zamestnancami, ktorým boli zverené hodnoty neboli uzatvorené dohody o hmotnej zodpovednosti, finančné prostriedky vyberané z bežného účtu v skutočnosti neboli zaevidované do pokladne ako príjem. V jednom prípade obec nevedela predložiť ku kontrole majetok obce v celkovej sume 9 tis. eur a štatutárny zástupca obce nemal vedomosť o jeho umiestnení (Kapušíanske Kľačany, Dobroč, Čata, Hájske),
- zriadenie záložného práva na budovu školy (Oščadnica),
- obec nemala schválené zásady hospodárenia s majetkom obce, zásady hospodárenia s majetkom obce neboli aktualizované podľa platnej legislatívy (Oščadnica, Chmeľová, Nesluša, Hájske, Luhyňa, Chocholná – Veľčice, Bošáca, Ratková, Domaňovce, Lednické Rovne, Bánovce nad Bebravou, Čata),
- spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku obce a prevod vlastníctva hnutel'ného majetku obce nad hodnotu určenú obecným zastupiteľstvom nebol schválený obecným zastupiteľstvom (Holumnica, Luhyňa, Bánovce nad Bebravou, Košeca, Bánovce nad Bebravou),
- odpredaj nehnuteľného majetku obce osobe blízkej poslancovi obecného zastupiteľstva bez obchodnej verejnej súťaže (Luhyňa),
- nezverejnenie zámeru prenajať majetok obce na svojej úradnej tabuli a webovom sídle (Chocholná – Veľčice, Kultúrne zariadenia Petržalky, Bardoňovo, Nováky).

Pri nakladaní s majetkom bolo v niektorých prípadoch zistené aj porušenie **stavebného zákona** tým, že na realizáciu stavieb nebolo vydané stavebné povolenie (Sečovce, Kapušíanske Kľačany), na stavbe nebol zriadený stavebný dozor a nebol vedený stavebný denník (Sečovce), pri ohlasovaní drobnej stavby bola obec súčasne stavebným úradom aj stavebníkom a nepožiadala príslušný krajský stavebný úrad, aby určil, ktorý stavebný úrad vykoná konanie a vydá rozhodnutie. V kolaudačnom konaní bola obec stavebný úrad aj stavebník (Chmeľová, Snina, Luhyňa) a stavba bola užívaná bez platného kolaudačného rozhodnutia (Veľké Zálužie, Sečovce, Bardoňovo, Kapušíanske Kľačany).

Porušenie zákona **o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov** bolo zistené v jednom kontrolovanom subjekte (Poľov), keď zákazku na stavebné práce, zadánú bez použitia postupov verejného obstarávania, vykonali dve spoločnosti, v ktorých bola konateľom osoba blízka štatutárnemu zástupcovi kontrolovaného subjektu, ako aj tým, že v jednom prípade bola uzatvorená dohoda o poskytovaní služieb so spoločnosťou, ktorej konateľom bola osoba blízka štatutárnemu orgánu kontrolovaného subjektu.

Nedodržanie **katastrálneho zákona** bolo zistené v prípadoch, keď zo strany obce nebola plnená zákonná povinnosť tým, že obec ako vlastník nehnuteľností bola povinná dbať, aby všetky údaje katastra týkajúce sa nehnuteľností alebo vlastníka nehnuteľností, ako aj zmeny týchto údajov mohli byť v katastri riadne evidované (Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom), ako aj neplnením zákonnej povinnosti týkajúcej sa rozhodnutia o nehnuteľnostiach a o právach k nehnuteľnostiam a oznamovacej povinnosti správam katastra (Hul, Kapušianske Kľačany, Telgárt, Luhyňa).

Kontrolou zmluvných vzťahov týkajúcich sa najmä nájomných zmlúv bolo zistené porušenie **Občianskeho zákonníka** tým, že obec nedodržala povinnosť dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, napr. uzatvorená kúpna zmluva nebola podpísaná osobou, s ktorou bola uzatvorená, nedohodnutie úhrady nákladov na služby spojené s nájomom v zmluve, v uzatvorenej zmluve nebola uvedená suma (Babín, Ratková, Valaská, Dobroč, Nováky, Horná Ves, Chocholná – Veľčice).

Kontrolou boli zistené aj porušenia **zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve** tým, že:

- zriaďovacia listina základnej školy neobsahovala zákonom stanovené náležitosti (Oščadnica, Šoporňa, Lipovce, Tesáre, Hájske, Veľké Zálužie, Hul, Horné Orešany, Ratková, Dobroč),
- v zriaďovacej listine neboli vykonané zmeny údajov po zákonnej zmene zriaďovateľa formou dodatku (Veľké Zálužie)
- v jednom prípade obec poskytla dotáciu súkromnému centru voľného času (ďalej len „CVC“) bez predloženia žiadosti na poskytnutie dotácie na prevádzku a mzdy na príslušný rok. Obec neoznámila zriaďovateľovi súkromného CVC výšku dotácie na príslušný rok v stanovenom termíne a nezasielala finančné prostriedky mesačne zriaďovateľovi súkromného CVC vo výške 1/12 schválenej dotácie. Okrem toho obec vydala VZN o určení výšky dotácie na dieťa súkromného CVC bez uvedenia sumy v prílohe (Domaňovce).

V jednom kontrolovanom subjekte (Luhyňa) bolo zistené nedodržanie viacerých ustanovení **zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách** tým, že obec:

- nepožiadala regionálny úrad verejného zdravotníctva o dočasné povolenie výnimky na použitie vody, ktorá nespĺňala limity ukazovateľov kvality pitnej vody a požiadavky na kvalitu pitnej vody,
- napojila verejný vodovod na obecné studne bez predchádzajúceho zistenia kvality vody,
- nemala udelené živnostenské oprávnenie na prevádzkovanie verejného vodovodu,
- nemala odborne spôsobilú osobu na prevádzkovanie príslušnej kategórie verejného vodovodu,
- interiér budovy verejného vodovodu – vodojemu nad obecným úradom bol v nezodpovedajúcom technickom stave,

- nezabezpečila nepretržitú dodávku pitnej vody, nevypracovala prevádzkový poriadok verejného vodovodu, nevypracovala plán obnovy a nevykonávala obnovu verejného vodovodu,
- ako vlastníka verejného vodovodu nemala uzavreté písomné zmluvy o dodávke vody s odberateľmi vody z verejného vodovodu,
- počas prevádzkovania verejného vodovodu neplnila zákonné povinnosti a prevádzkovala verejný vodovod v rozpore so zákonom,
- nevydala VZN o spôsobe náhradného zásobovania vodou a nezabezpečila podmienky na zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu ani náhradné zásobovanie pitnou vodou,
- nezabezpečila nepretržitú dodávku pitnej vody pre obyvateľov obce, čím narušila prevádzku verejného vodovodu a naplnila podmienky na nútenú správu podľa uvedeného zákona.

Nedodržanie **zákona o slobodnom prístupe k informáciám** bolo zistené vo viacerých prípadoch, keď obec ako povinná osoba nedodržovala povinnosti týkajúce sa povinného zverejňovania informácií a údajov podľa zákona napr. tým, že objednávky, faktúry a zmluvy boli zverejnené oneskorene alebo neboli zverejňované na webovom sídle kontrolovaného subjektu vôbec, nezverejnením zápisníc za zasadnutí obecného zastupiteľstva, nezverejnením informácie o mieste, čase a spôsobe akým možno získavať informácie, nezverejnením informácie o mieste, lehote a spôsobe podania opravného prostriedku a pod. (Šoporňa, Lipovce, Nesluša, Tesáre, Luhyňa, Hul, Slovinky, Kultúrne zariadenia Petržalky, Sečovce, Bardoňovo, Kapušianske Kľačany, Čierna Voda, Gáň), ako aj tým, že obec neposkytla žiadateľovi požadované informácie a nevedla evidenciu žiadostí o sprístupnenie informácií (Luhyňa).

3. Úroveň vnútorného kontrolného systému

Vnútorný kontrolný systém jednotlivých subjektov bol preverený najmä z hľadiska dodržiavania postupov finančného riadenia podľa zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, ako aj dodržiavania povinností hlavných kontrolórov obcí podľa zákona o obecnom zriadení.

Najčastejšie sa opakujúcim nedostatkom v oblasti finančnej kontroly podľa **zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite** bolo nedodržanie zákonného postupu pri vykonávaní predbežnej finančnej kontroly, ktoré bolo zistené v 35 prípadoch, čo predstavuje 68,6 % zo všetkých subjektov napr. tým, že predbežná finančná kontrola nebola vykonaná pred uzatvorením zmluvy, pred úhradou výdavkov, nebolo preukázané vykonanie predbežnej finančnej kontroly, kontrola bola vykonávaná formálne alebo nebola vykonaná vôbec, bol nesúlad internej smernice so zákonom a pod. (Oščadnica, Chmeľová, Šoporňa, Lipovce, Telgárt, Nesluša, Tesáre, Demänovská Dolina, Snina, Košeca, Hájske, Malčice, Luhyňa, Šajdíkové Humence, Príbelce, Chocholná – Veľčice, Veľké Zálužie, Hul, Slovinky, Horné Orešany, Babín, Bošáca, Sečovce, Ratková, Valaská, Domaňovce, Dolné Orešany, Bardoňovo, Kapušianske Kľačany, Čierna Voda, Dobroč, Bánovce nad Bebravou, Gáň, Čata, Horná Ves).

Ďalším často sa opakujúcim nedostatkom zisteným v 23 prípadoch (45 %) bolo nedodržanie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite zo strany hlavného kontrolóra obce pri vypracovaní výsledných materiálov z kontroly a pri ukončení kontroly:

- z vykonaných kontrol neboli vypracované správy alebo záznamy o výsledku následnej finančnej kontroly v zmysle zákona, vypracovaný materiál z kontroly neobsahoval zákonom stanovené náležitosti, z kontroly bola vypracovaná správa, aj keď neboli zistené nedostatky, z kontroly nebola vypracovaná správa alebo záznam vôbec a pod. (Lipovce, Nesluša, Tesáre, Rosina, Devín, Príbelce, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Babín, Cerovo, Čierna Voda, Horná Ves, Oščadnica, Demänovská Dolina, Košeca, Hul, Bošáca, Valaská, Bardoňovo, Bánovce nad Bebravou, Čata, Telgárt, Hájske),
- kontroly v prípade zistených nedostatkov neboli ukončené prerokovaním správy a vypracovaním zápisnice, zápisnica o prerokovaní správy neobsahovala zákonom stanovené náležitosti (Rosina, Košeca, Chocholná – Velčice, Veľké Zálužie, Rosina, Košeca, Babín, Bošáca, Bardoňovo, Čierna Voda, Gáň, Čata, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom).

V dodržiavaní **zákona o obecnom zriadení** bolo najčastejšie sa opakujúcim nedostatkom nezverejnenie plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra najmenej 15 dní pred rokovaním v obecnom zastupiteľstve spôsobom v obci obvyklým, resp. neschválenie plánu činnosti v zastupiteľstve, alebo návrh plánu kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra nebol vypracovaný ani predložený zastupiteľstvu na schválenie raz za šesť mesiacov, ktorý bol zistený v 19 prípadoch, čo predstavuje 37,3 % (Holumnica, Chmeľová, Nesluša, Tesáre, Demänovská Dolina, Rosina, Košeca, Malčice, Príbelce, Chocholná – Velčice, Horné Orešany, Babín, Cerovo, Ratková, Valaská, Domaňovce, Lednické Rovne, Dobroč, Kamenec pod Vtáčnikom).

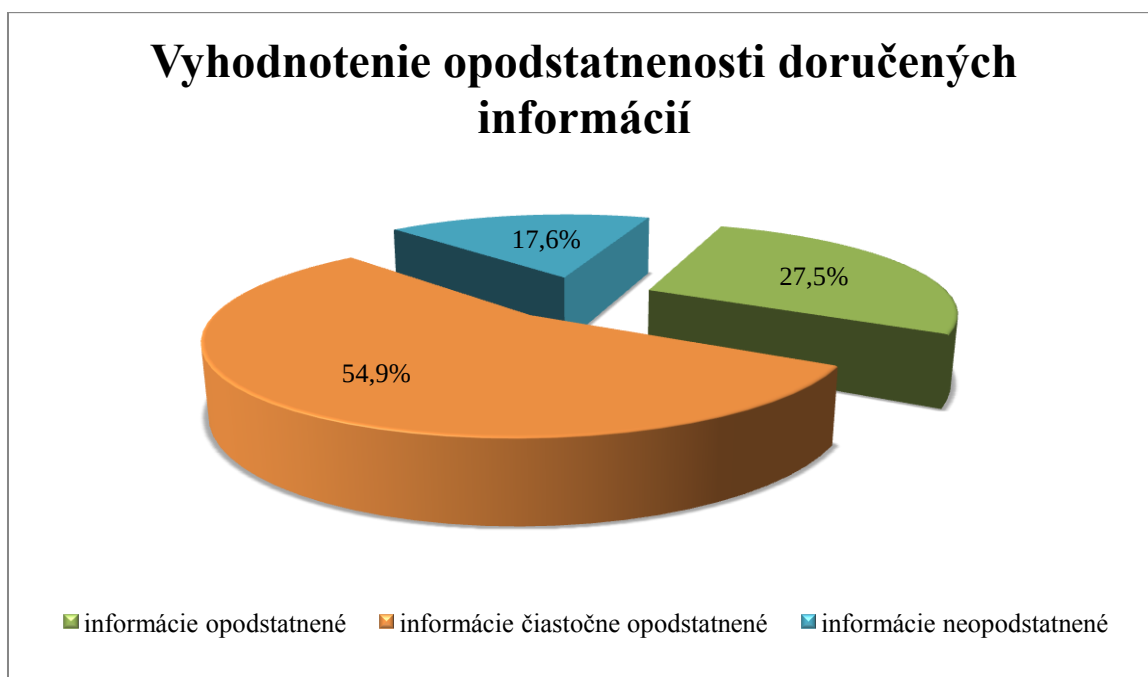
Ďalšie zistené nedostatky týkajúce sa nedodržiavania povinností hlavného kontrolóra boli nasledovné:

- kontrolovaný subjekt nevytvoril účinný systém kontroly a nezabezpečil vhodné organizačné, finančné ani personálne podmienky na jeho nezávislý výkon (Nesluša, Hájske, Malčice, Horný Pial, Sečovce, Ratková, Kapušianske Kľačany, Hul),
- hlavný kontrolór vykonával činnosti nad rámec svojich zákonných povinností – predloženie výročnej správy obce a správy z inventarizácie majetku obecnému zastupiteľstvu, vykonávanie činnosti predsedu inventarizačnej komisie a člen komisie na vyhodnotenie ponúk verejného obstarávania (Hul, Cerovo),
- postup pri odvolaní hlavného kontrolóra z funkcie bol v rozpore so zákonom, hlavný kontrolór bol členom riadiacich a dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávali podnikateľskú činnosť bez súhlasu obecného zastupiteľstva (Šoporňa, Slovinky),
- proces voľby hlavného kontrolóra nebol v súlade so zákonom napr. tým, že výberové konanie na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra bolo vyhlásené v rozpore so zákonom, obec vykonala voľbu hlavného kontrolóra až po skončení funkčného obdobia hlavného kontrolóra, obec nevedela preukázať zvolenie hlavného kontrolóra (Holumnica, Oščadnica, Babín, Sečovce, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Čata),
- obec nezabezpečila, aby voľba hlavného kontrolóra bola najneskôr do 60 dní odo dňa skončenia výkonu funkcie hlavného kontrolóra (Príbelce, Hul, Sečovce, Kapušianske Kľačany, Nováky),
- pri uzavretí pracovnoprávneho vzťahu s hlavným kontrolórom nebol dodržaný postup v zmysle zákona – pracovná zmluva hlavným kontrolórom bola uzavretá jeden deň pred zvolením do funkcie hlavného kontrolóra (Šajdíkove Humence), so zvoleným hlavným kontrolórom nebola uzavretá pracovná zmluva najneskôr v deň nasledujúci po dni skončenia funkčného obdobia predchádzajúceho hlavného kontrolóra (Cerovo),

- nevypracovanie odborného stanoviska k návrhu rozpočtu obce alebo k návrhu záverečného účtu obce, ako aj nepreukázanie, že stanovisko bolo vypracované pred schválením návrhu v zastupiteľstve (Chmeľová, Šoporňa, Tesáre, Demänovská Dolina, Rosina, Šajdíkove Humence, Cerovo, Ratková, Kapušianske Kľačany, Nováky, Gáň),
- hlavný kontrolór nepredkladal správy z vykonaných kontrol obecnému zastupiteľstvu (Lipovce, Malčice, Príbelce, Slovinky, Horné Orešany, Cerovo, Ratková, Valaská, Kapušianske Kľačany, Dobroč, Kamenec pod Vtáčnikom),
- hlavný kontrolór nepredkladal obecnému zastupiteľstvu správu o kontrolnej činnosti najmenej raz ročne, nepredložil správu do 60 dní po uplynutí kalendárneho roka alebo nevypracoval správu o kontrolnej činnosti (Holumnica, Chmeľová, Nesluša, Demänovská Dolina, Rosina, Malčice, Tesáre, Horné Orešany, Cerovo, Ratková, Domaňovce, Kapušianske Kľačany, Dobroč).

Vyhodnotenie opodstatnenosti doručených informácií

Z celkového počtu 51 vykonaných kontrol boli v 14 prípadoch doručené informácie vyhodnotené ako opodstatnené (27,5 %), v 28 prípadoch boli doručené informácie vyhodnotené ako čiastočne opodstatnené (54,9 %) a v deviatich prípadoch nebola kontrolou preukázaná opodstatnenosť doručenej informácie (17,6 %). Z preverenia doručených informácií vyplýva, že v 42 prípadoch, čo predstavuje 82,4 %, bola minimálne jedna doručená informácia preukázaná ako opodstatnená.

Podrobnejšie informácie o výsledkoch kontrol vykonaných v jednotlivých kontrolovaných subjektoch, vrátane odporúčaní na riešenie zistených nedostatkov, NKÚ SR pravidelne priebežne zverejňuje na svojom webovom sídle www.nku.gov.sk.